

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Måndagen den 31 Januari 1820.

Allmänna Concerter under sista-
ne December månad.

Då Referenten afbördar det löfte han gifvit Redacturen af denna Tidning, att intill förra årets slut lemna del af hvad han funnit anmärkningsvärdt vid de allmänna Concerterna, är han ledsen att hans tid och förhållanden icke tillåtit honom att kasta annat än en flygtig blick derpå, hvarföre hans omdömen, i stället att intränga i konstens sjelfva helgedom, komma att blifva i följd häraf och således endast ytliga.

Herr Franz Berwald gjorde början till den Musikaliska Cykeln. Han uppträdde ej som Virtuos, men som Compositeur. Man kunde kanhända anmärka att hos en så ung Musikalisk Artist, böra de intellectuella studierna ej afbryta de mekaniska, i synnerhet då de sednare gifva ett stöd åt de förra. Han bör ej för ett högsta mål försäka den lager han kan skörda som Violinist, i synnerhet då han redan som ett ungt barn blef hörd af Allmänheten och erhöll det uppmuntrans bifall, hvilket borde leda till realiserande af hvad man förväntade i framtiden. Utom en Septette, som förut varit hörd, och hvilken man då tyckte vara calquerad på Beetovens berömda Septette, gaf Herr B. af sine compositioner en fantaisie för Orche-

stre, äfvensom folksången: "Götherne fordomdags. &c." utarbetad och varierad för Orchestre. Referenten måste afhålla sig från allt omdöme deröfver, emedan han var hindrad från att bivista denna Concert. Han vill icke anföra andras tankar, och har dessutom ej varit i tillfälle att höra något omdöme, hvaraf han skulle kunna vägleda sig; ty Musik i Norden är en liten västanflägt, som väl hyllas för ögonblicket, men hvaraf intrycket snart försvinner, såsom icke varande lifvets glada behof. — Referenten har likväl en god tanke om dessa Compositioner; ty hvad han förut af Herr B. hört berättigar dertill. — Fru Sevelin sjöng en Aria af Generali, som hon med den fullkomlighet skall hafva utfört, att den väckte hvad endast sällan hos oss kan väckas, det som Italienaren kallar *fuorore*: af redan gifne skäl får Referenten förbigå hvad denna Concert i öfrigt innehöll.

Några dagar efter densamma fingo vi höra Mariana de Gregory, som i Tidningarne kallade sig Solo-Sångerska från Rom. Trogen sin Nations Musikaliska smak, undfagnade hon sitt Publikum endast med sång. I de fem Sång-piecer, hvilka utfördes, biträdde hon i en Duett ur Tancred af Fru Sevelin, och i en annan ur Griselda af M:ll Vasselius. Vår Publik, som ej längesedan vid Mariana Sessis förtjusande toner ägde tillfälle att lära värdera den Italienska Sången, hade

nu talrikt församlat sig; men tycktes i sin väntan ej blifva tillfredsställd. Man har orätt att göra jemförelser och borde ihogkomma att icke alla lundar äga Nakttergalar, oah att lärkans sång äfven kan behaga. Fru Gregory har ingen utmärkt röst, hvarken i afseende till metall, till omfång eller böjlighet; men hon är Italienska och sjelfva hennes språk är redan sång. Ingen Nation kan täfla med denna i känslans sanna uttryck och säkrare bevisa att Musiken är en Romantisk konst. Referenten kan för sin del icke vägra sitt bifall åt en vacker och karakteristisk diction, och Fru Gregory ägde den. Hon använde sparsamt och med utskilling sina broderier, hvarvid man hörde en vacker mordent. Fru Sevelin, med sin rena och vackra organ, gaf effect åt Duetten ur Tenced, och skördade derfore ett icke tvetydigt allmänt bifall. Duetten ur Griselda, som i synnerhet tycktes ligga i området af Fru Gregorys sång, gjorde ej den effect man hade kunnat vänta, emedan ensemblen af båda rösterna på flera ställen förfelades. — En Cavatina Buffa af Coccia var det obetydligaste bland dessa Sång-piecer, och förmådde ej värma Publiken. Haydns Militair-Symfonie, gaf inledning till Concerten, och den undersköna Allegretton ur denna Symfoni var enda färgskiftningen i den Musikaliska tallan.

Hr Megelin följde i ordningen. Som en förtjenstfull, kraftig Orchester-Spelare är Hr Megelin sedan länge känd; som Executor intager han väl ej lika rang. — Och i sanning sedan Rouberg, som en annan Orpheus, förmådde framlocka förnt obörda ljud, är det svårt att utmärka sig på ett Instrument, som egentligen är ämnat för Orchester-effecter, och i allmänhet tyckes för Solospelningen vägra annan belöning, än den att hafva kunnat besegra mekaniska svårigheter. — En ny Symfoni af Fesca hördes med mycket nöje. Den bekanta högaktade Carl Maria von Weber har i en Characteristik öfver Fescas *Tonbildnings-*

förmåga yttrat: "Herr Fesca förmår uttala hvad han känner. Mozart och Haydn äro hans förebilder. Hans styl och hans melodier äga vekt och en viss försmältande ljuf känsla, som likväl icke saknar iure kraft. Herr Fesca är ildig och qvick, men *alfvaret* röjes derjemte. Han är omsorgstullt och rikt smydd, nästan som Spohr, utan att hanföras af dennes ofta hänryckande svärmödighet. Han modlar ofta skarpt och hastigt som Beet-hoven; men hans känsla är mildare, än att lik denne kunna omfatta oss med en jättehand och med blixstens snabbhet föra oss till en afgrund, och hålla oss sväfvande der öfver, m. m." — Vi nöjde för ofrigt denna åttion endast förnt väl kända saker. Herrar Crusell och Fred. Berwald upplöjde det Musikaliska nöjet genom deras fända och alltid värderade execution. Fru Sevelin sjöng förträffeligen den bekanta stora Ariän ur Alexanders fest, med hvilken hon alltid skordat ett rättvist och utmärkt bifall. En ofta hörd Trio af Fioravanti saknade, hvad Basstammans beträffar, denna samma Italienska Buffastyl, som ej får förblandas med caricaturen. En Polonaise för Fleut och Guitare, utförd af Hr Appelberg och Hildebrand, var väl i Concert-Salen icke på sin egentliga plats.

Nyheten af Cassotis glada Dansare hade förmodeligen denna åttion beröfvat Polyhymnia mängden af hennes dyrkare. Årets Concerter slutade med den, som gafs till förmån för Herr Schatte, enligt Affischens ordalydelse, en af Kongl. Hof-Capelletts äldsta och mest förtjenta Ledamöter, — ett yttrande hvarti en hvar som känner Herr Schatte visserligen instämmer. Älderstegen, sjuklig, beröfvad all pension, hoppet för en trettiotåra tjänsttid och of rrtuten möda i ett fremmanle land, tog Herr Schatte en tilllygt till allmänna välviljan. Han förfelade den icke. Om detta hedrar vår Publik, bör man icke förgåta att rättvisa, Kongl. Hof-Capellet, som genom en väl arrangerad Concert sökte öka motivet för Publikens be-

redvillighet. Herr Schatte kunde ej själf låta höra sig. Efter slutet af den Classiska Ouverturen till Iphigenie i Auliden, framträdde Herr Crusell och med den virtuositet som vi äro vanne att alltid hos denne Konstnär återfinna, utförde en nu sedan längre tid icke hörd Clarinett-Concert af Krommer. Innan Herr Crusell själf riktade Tonkonstens alster med sina halrika och sångbara compositioner, var denna Concert en bland de få, som stod i Concertisternas val, att vid allmänna Conserter kunna begagna. — Genom denna Repertoirens ordning tycktes det liksom Hr Crusell intog sin gamla kamrats plats och representerade honom. I Referentens tycke visade denna obetydlighet ett vackert drag, hvilket han således icke vill förklara som tillfällighet.

Fru Sevelin utvecklade denna aften en sångförmåga, som ännu mera stadfaster hennes vunnna rum bland utmärkta Cantatricer. — Hon hade valt den förträffliga Ariän ur Mozarts Figaro, som stora Sångerskor så gerna begagna till en Debut. Man kommer allmänt öfverens att ingen har så fullkomligt utfört den som Mariana Sessi. Sjelfva Catalani skall hafva förfelat eff. eten i densamma, då hon, i stället att intränga i djupet af Mozarts anda, öfverhöljdt den med heterogena prydnader. — Fru Sevelin lönjde troget den character som Fru Sessi så riktigt uppfattat, och utförde denna aria med en berömd renhet i intonation, jemhet i passager, samt rundning och styrka i de föreskrefne drillerna. Concertmastaren Berwald gaf variationer på en Norrsk Thema, af honom komponerade. Characteren deraf ha e han uppfattat olika med Abbé Vogler, som räknade denna bland de Favorit-Themor han med så mycken qvickhet utbrorde på sina Orgel-Conserter. — Vogler behandlade den som en Folkdans. Hr B. gaf den en mera luguber färg, an hvad Referenten tror öfverensstämma med dess hoppande 3:des takt. Variationerna afveko nog mycket från motivet, men

voro i öfrigt utförde i den behagliga och cantabila genre som utmärker Auctorns skaplygne. Utförandet skedde med den vanliga renhet och delicatessa, som alltid tillvinner Herr Berwald ett utmärkt bifall.

Andra afdelningen innehöll en Concertante Symfonie för sex obligata Instrumenter, en Duett, sjungen af Fruarne Sevelin och Lindström, samt den bekanta La Chasse du jeune Henry. — Symfonien af Winter föreföll Referenten som en äldre Composition, icke af samma värde som flera af hans effectfulla Ouverurer. Duetten behagade med sin Italienska mollösa character. Ensemblen hade likväl på några ställen kunnat vara mera instuderad.

Mehuls Jäkt höres och återhöres alltid med verkelig förtjusning. Musiken är väl egenteligen en subjectiv och icke objectiv konst; men då man försinligar ett ämne med den framgång som Mehul har gjort, försviuna konsthæoriernas systemer. Höraren försattes sjelfvilligt bland de glada Jägarnes tropp. Man uppväckes med dem vid morgonrodnadens frambrytande strålar. Man församlas vid Jagthornens ljud. Hastarnes träf, hundarnes skall afbryter morgonens högtidliga tystnad. Lif och rörelse upptriskar taffan. Vildbrådet är uppjagat. De raska Jägarna sammanträffa, och deras glädje ljuder i muntra Fañfaser. Ännu ilar hjorten undan faran, — den upphinnes, skottet lossas, han faller. Man röres äfven vid dess smärta att lemna det friska lifvet. Man vill liksom förebrå Jägarna deras grymhet, men man försonar sig, förlåter och följer dem glättigt hem i deras lundliga boningar. — Orchestern, som tycktes hela aftenen spela con amore, utförde denna målning med kraft och sanning.

Druidiska Sagor.

(Slut från No 2.)

Då skulle Artus uttala sina tre sanningar, och till gossen sade han: Du är dem

bästa harpspelare jag har hört. Ganska rätt inföll karingen. Nu vände Artus sig till henne och sade: Du är den ohyggligaste häxa jag någonsin sett. Också sant, anmärkte karingen, men säg nu den tredje sanningen. Den är, svarade Artus, att om jag väl kommer härifrån, önskar jag aldrig mera att hit återvända. Som äfven detta vardt riktigt befunnit, framledde man hans häst åt honom och han red bort. Som han uthunnit ur skogen, mötte honom några af hans Hofmän, med den bedröfliga underrättelsen, att Picterna infallit i hans Stäter. Dessa, med hvilka Druiderna förenat sig, hade i början en afgjord öfvervigt, så att Artus måste draga sig undan bland bergen i Glastonbury. Här vaknade hans reflexion öfver Druidismens falskhet och skadlighet, och med ångern öfver att hafva varit dem till hälften tillgifven, upplammade så mycket starkare hans nit för Christendomen, i hvars hemligheter han nu lät en gammal Prest grundligt undervisa sig. Denna fromhet blef snart belönt. I en Druidhåla i Glastonbury igenfann han St. Graal, eller den heliga bågaren, som Druiderna stulit från St. Davids Kyrka, och efter detta följde segern honom i hvarje slag han bestod mot Picterna. Sluteligen underlade han sig hela Britannien, återvände till sitt Residens i York, återupbyggde alla christna Kyrkor, förmälde sig med Genevra, Grefvens af Cornwall sköna dotter, regerade väl och gjorde sitt Hof till Ridderskapets Schola, heldst sedan han der inrättat det Runda Bordet. Efter någon tid beslöt han att, under det antagna namnet Riothamor, bekriega de Romare, och nu förde han sin här till Gallien. Men under hans frånvaro hade hans släginge Mordred, medelst en kärleksdryck förfört Drottning Genevra, och båda dessas förräderi kallade honom åter till England. Mardred drog då emot honom med en utvald här och segrade i

slaget vid Camlan, sedan Artus derstädes sjelft fallit.

En tolf års gosse hade en gång, skrämde af sin Lärares stränghet, bortsprungit från Scholan och gömde sig vid stranden af en flod. Sedan han här fastat i tvenne dagar, framträdde till honom tvenne små manliga figurer i gröna kläder och med röda mössor på hufvudet, så att han först tog dem för ett par Pioner. De sade till honom: Vill du följa med oss, skola vi föra dig till ett ställe, der endast lek och nöje vankas. Gossen emottog villigt anbudet, och de förde honom genom en på djupet gående och mörk väg, till en tragt, som var ganska behaglig, men endast matt upplyst af Solen. Här framställdes han för Konungen och utsågs till lekkamrat åt Konungens son. Understundom tilläts det honom att besöka sin moder, först åtföljd några gånger af sina första ledare, men sedan fick han gå ensam. För modren berättade han, att i den tragt de bebodde, voro dagarne temmeligen dunkla och nätterna rysligt mörka. De små menniskor, med hvilka han lefde, voro väl af en ganska liten, men väl bildad gestalt, med sköna ansigten och långt hår. Deras hästar och hundar i proportion till deras vext; äto aldrig fisk eller kött, utan lagade sin mat af mjölk och saffran. På guld voro de öfvermåttan rika, och då modren i anledning af denna underrättelse bad gossen gifva henne något deraf, stal han en gång, då han lekte med Konungens son, en gyllene boll och förde den hem till sin moder. Men som han kom till dörrtröskeln stapplade han, föll och släppte bollen, hvilken genast upptogs af några utaf dessa små, som förföljt honom och nu öfverhöjde honom med hårda förebräelser. Sedan kunde han aldrig mera hitta vägen till Tomtarnes boning.

N:o 10 utgifves nästa Torsdag.

Stockholm, tryckt hos JOHAN IMNELIUS.